

Florian Leopold Gassman

Napsala: Bc. Kristýna Příbylová

Kresba: Mgr. Katrin Buttig

Vydalo: Oblastní muzeum a galerie v Mostě 2025

Tisk:

Oblastní muzeum
a galerie v Mostě

most

Florian se narodil před šestou hodinou večerní 3. května 1729 v Mostě Johannu Heinrichovi a Evě Rosině Gassmannovým. Spolu s Florianem se narodilo i dvojče, bohužel mrtvá sestřička, oba byli pokřtěni v brzkých ranních hodinách 4. května.

V dětství Florian navštěvoval chlapecký pěvecký sbor při kůru Děkanského kostela Nanebevzetí panny Marie v Mostě, jehož regenschorim byl v té době Jan Vobořil. U Vobořila získal Florian první hudební vzdělání, kromě zpěvu se učil také hře na housle a údajně i harfu.

Ve vzdělání pokračoval na jezuitském gymnáziu v nedalekém Chomutově, kde prohluboval i vzdělání hudební.

Z kraje 40. let, jako ještě hodně mladý chlapec, Florian opustil přes nesouhlas rodiny svůj rodný kraj a přes západní Čechy a část Německa se vydal na sever Itálie, kde strávil bezmála dvacet let svého života. Nejprve pobýval v Bologni, kde se učil kompoziční techniky u otce Giovanniho Battisti Martiniho.

BUONGIORNO
SIGNORE,
MI CHIAMO
FLORIAN...

Benátky

Z Bologně se Florian vydal do Benátek, kde pokračoval ve vzdělání u mistra Baldessara Galuppiho. V Benátkách začal mladý Florian horlivě komponovat. Skládal především karnevalová intermezza a později také opery pro místní divadla.

Florian v Benátkách přispěl k rozvoji nového kompozičního stylu – opery buffy, tzv. *veselé opery*, která se stala jednou z hlavních žánrů druhé poloviny 18. století. Jeho první buffou byla opera *Li uccellatori*, česky *Ptáčníci*. Premiéru měla na karneval roku 1759 v divadle San Moisè.

Divadlo San Moisè patřilo k nejvýznamnějším operním scénám tehdejších Benátek. Zde uváděl Florian od roku 1757 většinu svých děl, vždy minimálně jednu operu ročně.

Poslední operou v Benátkách byla buffa *Un pazzo ne fa cento*, česky *Jeden blázen sto jiných nadělá*, která měla premiéru na podzim 1762.

Toto dílo se sice nedočkalo velkého oblibu tehdejší kritiky, Florian ale dále ve své práci pokračoval a už o dva roky později, roku 1764 nahradil mistra Christopa Willibalda Glucka u postu dvorního komorního divadelního skladatele ve Vídni. Hned ve stejné sezóně také uvedl svou první vídeňskou operu *L'Olimpiade*, česky *Olimpiáda*. Kromě oper ve Vídni skládal také balety.

JE TO
PRÝ NĚJAKÝ
SKLADATEL AŽ
Z BENÁTEK...

MOC
PĚKNÉ!

Florianovi ve Vídni opravdu dařilo. 22. září 1768 se oženil s Barborou Dam, se kterou měl později dvě dcery. 11. března 1772 byl císařovnou Marií Terezií jmenován do funkce císařského královského dvorního kapelníka, kdy nahradil mistra skladatele Georga Reuttera.

DRAHÝ
FLORIANE!

BUDETE
JMENOVÁN
DVORNÍM
KAPELNÍKEM.

JE TO VELKÁ
ČEŠT, VAŠE
VELIČENSTVO!

JISTĚ DODÁTE
NAŠEMU
DVORU NOVÝ
DECH.

Ve Vídni se Florian stýkal s mnoha osobnostmi z politických a uměleckých kruhů. Pravidelně byl zván ke dvoru Marie Terezie i Josefa II., setkával se i s dalšími předními hudebníky.

...A CO
TŘEBA TENTO
AKORD?

ZAJISTĚ!

Svým kompozičním stylem ovlivnil např. velkého Wolfganga Amadea Mozarta nebo Josepha Haydna.

Haydn dokonce věnoval Florianově manželce Barboře unikátní hrací hodiny, které hrály jeho flétnové skladby.

FLORIANE,
NEJSOU
ÚŽASNÉ?

TA
SEKVENCE
NEVYCHÁZÍ
NA DOBY,
ZNOVU!

Florian Leopold byl také učitelem a mentorem mladého Antonia Salieriho, kterého poznal již v Benátkách, a kterému se až do své smrti intenzivně věnoval.

VÍTEJTE,
ANTONIO!

POSAĎTE SE
A ZAČNEME.

Mladičský Salieri se od Floriana učil všem kompozičním technikám, především kontrapunktu, ve své pozdější tvorbě byl silně ovlivněn právě Florianovým operním stylem.

Pobyt ve Vídni byl nejpłodnější obdobi Floriana života. Skládal opery, balety, kantáty, mše, symfonie, složil také oratorium a v neposlední řadě také Requiem in C moll. Tato zádušní mše je pravděpodobně poslední jeho kompozicí, kterou složil. Jeho originální rukopis se dochoval a přes dobové umělecké sběratele se dostal z Vídně až do muzea v Mostě, kde je dnes bezpečně uložený.

Florian Leopold Gassmann zemřel mladý, 21. ledna 1774. Bylo mu pouhých 45 let a zemřel následkem úrazu. Zanechal po sobě odkaz velkého skladatele, otce a filantropa. Zasloužil se totiž o založení a provoz benefiční instituce, které se měla starat o staré hudebníky a jejich rodiny, včetně vdov a sirotků.

TAKOVÁ
TRAGÉDIE.

MĚL TAK
DOBROU
DUŠI...

FLORIAN LEOPOLD GASSMANN (1729-1774), hudební skladatel, dirigent a pedagog, se narodil v Mostě v Čechách, ale většinu života strávil v zahraničí, především v Benátkách a ve Vídni. Za svůj život složil přes 20 oper, 35 symfonií, nespočet skladeb komorního charakteru, několik baletů, 2 oratoria a 5 mší, včetně jedné zádušní - Requiem in C moll.

Tonkünstler-Societät byla založena roku 1771 a pořádala řadu benefičních koncertů, kterých se účastnili přední hudebníci tehdejší vídeňské společnosti. Koncertoval zde Mozart, Salieri, Haydn.

PŘÍŠTÍ MĚSÍC
BUDOU HRÁT
SALIERIHO.
MÁM KOUPI
LÍSTKY?

JEHO
OPERU?
ZAJISTĚ!

Tato organizace byla první a dlouhé roky také jedinou soukromou benefiční organizací na území tehdejší monarchie. Ve své produkci pokračovala s drobnými změnami až do jejího rozpuštění roku 1939 po anexi Rakouska nacistickým Německem.